Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 5.
AUTOGRAFY BIBLIOTEKI ZAKŁADU NARODOWEGO IM. OSSOLIŃSKICH

2415. Potocki Antoni Michał, woj. Bełski. Podpis 1759.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

2415

Ims

Nr Inw. Autogr. 2415

INSTYTUT OSSOLIŃSKICH

Między Jasnie Wielmożnym Imć Panem Antonim Michałem z Złotego Potoku na Usciu
Husiatynie, Krasnopolce, Strudze y Machnowce Potockim Woiewodą Bełzkim Guzowskim
Buczniowskim de Starostą z iedney, a Starszyzną Pospolstwem y całą Gromadą Dob
Wierzchraty do Krzesła Woiewodztwa Bełzkiego należących z drugiey strony Stanie
pewne postanowienie y nie odmienna a w potomne wieki trwać maiąca ustawa w ten
opisany sposob y o to. Iż tak JW Imć Pan Woiewoda Bełzki iako y cała Starszyzna
ze wszystkim Pospolstwem Gromady Wierzchrackiey miarkuiąc strate drogiego czasu co
rocznie na kilkanieduelny pomiar Pól łożonego, zabiegaiąc oraz ztąd wynikaiącym mię
dzy Ludzmi Kłotniom y corocznym przyzygom często nie bez zawodu Sumnienia (: iako
świeżo widziany przykład:) następuiącym, takowe czynią raz na zawsze w wiekopomne
czasy ustanowienie, aby taż Gromada Wierzchracka corocznie ze Stay pola Siedmset
Pięćdziesiąt z każdego Staia na dwie Raty płaciła do Skarbu JW Imć Pana Woiewody Bel
zkiego tak teraźnieyszego iako y potym będącego Złt Pott Czternaście to iest na iedne
Złotych Siedm Rate wraz przyłączaiąc do tego y inkludując Podwodczyzne y Struzowe
przedtym zosobna płacone, od Struży zaś Dworskiey Gromada na zawsze ma być wolna
tylko struża rocznego do Browaru naiąc y płacić mu powinna. Że zaś pomieniona
Gromada Wierzchracka za skończony Rok dopiero w następuiącym Roku płaci Czyn
sze, a nie za ten który idzie, y tak w dłużu nie iako za wsze całorocznego zostaie Czynsze
uwolniając tedy JW Imć Pan Woiewoda Gromadę Wierzchracką od Ciężaru tego Ca
łe Rate iedne y drugiey połowe Jm darnie, tylko drugiey Raty połowe po wypłaconey
Sytto Janskiey Racie za rok przeszły 1758. należącey, pieniądzmi wypłacie ato przed
Bożym Narodzeniem Krzymskim w roku teraźnieyszym powinni, z którey darowaney
Raty puttory JW Imć Pan Woiewoda Kwit Gromadzie iako by iuż wypłacili dać
deklarnie, a w Roku zaś da Bog przyszłym 1760, Gromada Wierzchracka iuż nie za
Rok 1759 płacić będzie Czynsze, ale za tenże same Rok 1760, Pamiętaiąc Gromada
Wierzchracka dobroczynne łaski Jasnie Wielmożnego Woiewody Pana swego y Do
brodzieja, że Iey za rok ten, kiedy odebrał z Dzierżawy Imć Pana Siekierzynskiego po
towe Czynsu y wszystkich powinności darował, oraz maiąc y to w żywey pamięci że Dłu
Nochyma na kilka Tysięcy przez Dekreta Grodzkie Bełzkie do zapłacenia onemu
uznany, oraz y Proces wrosły y przewrędziony tenże JW Imć Pan Woiewoda zostąpił,
zniosł, y z tak znacznego Długu uwolnił, oswobodził, y Kwit dla nich Grodowy otrzymał
y o tym dobrze pomniąc przerzeczona Gromada że przez Jasnie Wielmożnego Pana od
pretensyi znaczney Anczla przeszłego Arendarza została uwolniona, że mu mało co z tak
wielkich Summ przez niego u Gromady pretendowanych zapłaciła, nie mniey baczność
maiąc że uwolniaiąc Ią od uciążliwego Dzierżawcy JW Imć Pan Woiewoda Kosztu
niemałego to w Przeswyżnym Trybunale to tu na tylu Kondescensyach w oczach Gro
mady odprawiony podiął; co mogło naymniey do Ließ ciu dziesiąt Tysięcy Złt Pott wydał
Ku przywiść. Z tych tedy okoliczności za wzdyczaiąc te Dobroczynności Panskie, iako też
abyż Iey nie przykrzono robocizną na nie odbite potrzeby y oporządzenie Dworu, oraz
aby wiedział każdy wiele ma robić, przyimuie Gromada na siebie obowiązek y nie iako mi
ty ciężar robienia sprzężaią co miesiąc Dni Dwa, a pieszo Dni trzy, woziąc aby Dworna
to do żadney robocizny nie pociągał, chyba za Pieniądze na naiemnika, y iako y teraz dzia

łosy, przez.

przez co wielu z Gromady piękny grosz zarobili, osobliwie Kamien woząc biorąc na Dzien ie-
den, po Dwa y po pułtrzecia złotego albo y więcey. Grunta Ktore teraz Dwor Wierzchracki zasiewa
naprzod Pola od Granicy Sołtyskiey wpoprzek az do Wieniarskiego, a wzdłuz tak iak idą z przydat
kami az do Granicy y Stawek na dole Ku Manasterowi. Niwa Dahanowska, Grunta Ktore Arenda
rze zasiewali, Niwa na Podubocznym, Pole Dahanowskie Ktore także Arendarze siewali, Stara Kto
re niesłusznie Imę Pan Starosta Krzeczyski przywłaszczał sobie y Dzierzacom Wałki puszcza
Zdawna Wierchrackie. Te tedy wyrazone Grunta wiecznemi czasy do Dworu Wierzchrackiego
należec maią, ile ze za te Grunta po Cięści ze Skarbu Panskiego zapłacono, Jakoto Kamłayce,
Kowalowi, y Kosykowey Dziewce. Łąki zas te Pastewnik przede Dworem, Pastewnik od Kar
czmy Łąka zdawna Dworska od Prusia Łąka Ktorey Zyd zażywał, na Stawisku będąca dosta
rey Grobli, Łąka od Kulaszycowego Młynka potamtey Stronie Krzyeski, tudzież y pastwisko
do tego Gruntu należące na Ktorym Dwor Stoi to iest do Łopatynszczyzny, w potomne czasy
Dworowi applikuiąc się y należec powinni. Za to tedy y za inne wzwyż wyrazone obowiązki
JW Imę Pan Woiewoda Gromadę wiecznemi czasy od płacenia z pol postronnych uwalnia,
zalecaiąc tylko aby dla Chwały Pana Boga y Boga Rodzicy Panny Nayświętszey z tych Pol
Postronnych Kilka Stay Manasterowi ustąpiła Gromada wiecznemi czasy. Osyp zwyczay-
ny, to iest Owsa miary Bełzkiey Stary po Korcy Dziesiąc y Po Jałowicy iedney co rocznie,
tudzież po Kurze iedney z Chałupy przy każdey Łacie według Praw y zwyczaiow dawnych
Gromada Wierzchracka dawać ma. Osypy zas za przeszłe lata zatrzymane y należące JWJmę
Pan Woiewoda darować. Mielnicy Wierzchraccy będą powinni z każdego Kamienia albo Wie-
prza ukarmić, albo niekarmiąc Wieprza po Złt Polt Szesnaście co rocznie płacić, a z Siekierą
co Tydzień każdy z nich Dzien ieden do Dworu robić ise powinien Kiedy tego potrzeba wyciąga.
Z Skaczow każdy od Warstatu po Złt Cztery co rok płacić, albo po Pułsetku iednym na Dwor
z przędzy im dancy Wirobić powinien. Z Strony palenia Wapna postanawiasię, Ze każdy
Poddany Krolewski palący w Wierzchracie Wapno masię Dworowi opowiedzić, Kiedy Piec
na kładać będzie dla obaczenia przez zesłanego od Zwierzchności Dworskiey, a potym od Pieca
każdego Wozow do Dworu pakowanych puttora wapna wypalonego zaraz przy wypakowaniu
Pieca dać powinien, a to miasto Trzech Talerow bitych iako przedtym płacono, a ieżeliby Kto
ry potaiemnie miał palić y przedawać, tedy za dociezeniem tego wystąpku Grzywnom według
dawnieyszego ustanowienia podlegać ma. Wzgladem Kamieni Młyskich postanowiasię od wy-
robienia Onych albo trzeci Kamien albo trzeci grosz do Dworu płacić, w czym Wuyt z Przyię-
zemi y Dziesiątnikami baczności zawsze mieć maią aby niebyło szkody Skarbu. Zeby zas
Pan Bog pobłogosławił tak Gromadzie iako y potomstwu Ich obowiązuią się wszyscy dla
Chwały Boskiey y dla ozdoby mieyca tego, a dla swoiey własney wygody y bez pieczeństwa
do pomoc do wymurowania Cerkwi wczym niewyciągaiąc na koszta nad możności Ich w tym
tylko pomocy JWJmę Pan Woiewoda żąda, aby wywieźli Kamienia, Wapna, y Drzewa na Sz
Swiątnice Boskie, a Jaonie Wielmożny Pan wszystek Koszt na Rzemieślnika y inne
potrzeby do tego Domu Bozego na siebie bierze. Zeby zas Gromada od Zdzierstwa arenda
rzow wolna została Stanowi JWJmę Pan Woiewoda Browar na siebie, y wrum wodkę do bra
kazac kurzyc, y piwo dobre warzyc dla wygody Ludzi. Z tym warunkiem azeby nabarg na Kwar
tał to iest na Cwierć Roku niedawali Szynkarze więcey iak na Dziesiąc Złt, y zeby iak ten
dług człek zapłaci na nowo mu tyleż borgowano. w Długu zas pozwala się brać zboże iak w
targu będzie, owce, Barany, miod. Bydła zas dużego osobliwie roboczego, Koni Su Kien, brac

nie będzie

niebędzie wolno, Coby przez to Ludzie prędko do Ubostwa przyszli, Warnieszy oraz aby z Postron
nych Mieysc Gorzałki ani żadnych Trunkow nie wożono pod Karą Grzywien Dziesięć na
Każdego nakogoby się to przestępstwo pokazało, włożoną. Jak zaś Pan Bog ze Miastecz
ko według Przywileiu od J. K. M. Pana Miłościwego, pobudzie się zalecasię Gromadzie ze
by niegdzie indziey tylko do nowego Połoku na Targi ieździli, skorosię wstanowią. Ponieważ
zaś Ludzie Wierchraccy Buki ścinaiąc, las wycinaiąc Chałupy y Budynki budując y one
przedaiąc uszczerbek Lasu y dezolacyą znaczną czynią, więc ostrzegasię aby żaden niewa
żył się pustoszyć lasu na przedaż, oprocz Drzewa leżącego na opał, y na Budowle y potrzeb
swe własną ścinać do myslać niema aż za opowiedzią Dworowi. Ktore to ustanowienie Stro
ny obie tak JWgraf Pan Woiewoda Bełzki iako cała Starszyzna Pospolstwo y Gromada
Dobr Wierchraty we wszystkich Punktach, Klauzułach, Kondycyach ligamentach Stwier
dzaiąc y umacniaiąc, y to wszystko chcąc wiecznemi czasy nie odmiennie y nienaruszenie do
trzymać y życie, nietylko podpisami rąk tak JWJmć Pan Woiewoda, iako y przerzeczona
Gromada przez Starszyznę Swoie podpisuiąc Stwierdzaiąc ale y Aktami Grodu Bełzkiego
iak nayprędszym czasy z obu Stron niniejszą Tranzakcyą y opis za warty dla zupełniey
szey wagi y walora roborować, to iest JWJmć Pan Woiewoda przez swego Plenipotenta, a
zaś Gromada przez swe Starszyzna maią nie zawodnie y Submittuiąc się. Iako też niemniey
aby to postanowienie Uczynione na potomne czasy między tak że następującymi Woiewoda
mi, a Gromady Potomkami było stałe y trwałe, pomieniona Gromada potwierdzenie tego
opisu y ustanowienia u Nayiaśnieyszego Krola Jmći Pana Miłościwego aby wyiednać racy
JWJmć Pana Woiewode uprasza, y to wszystko za rzecz stałą y trwałą przyimuiąc w
zaiemnie z obu Stron podpisuią. Działo się w Wierzchrace Dnia 14 maja 1759 Roku

Antoni Michał Stocki Woiewoda Bełski ręką swą
Franciszek Bużniowski Starosta.

Ponieważ Gromada Wierzchracka po Uchwyleniu swego
dotstanowienia Niwczesnego punktach supplikowa
wszy do mnie ażeby im Jey ieszcze ustempt
zmiłowali Jey od Strzeża do Browaru wtym pesto
nowieniu Wyrażonego iako bez rebym sesztędzego
nocy mowym Sulieporow Należącego przyięcia na
siebie Skłaniając się do Ich supplike, y pokaza
wszy Jey Skłonność Sumienia Jey do brzi Ojca
porwalaw y skwerk Tych Złowytych przymastu Jey
Dcuę. w Summy ich punktach w tym Zło
potnym postanowieniu niemu Ulegnie
wszy

nym opisanych sprawie się mają y one nie
Karusienie Zachować Datt dnia 10 Lipca Roku
Antoni Michał Dobocki Wojewoda Bełski Lewen
tant Guzowski Dubiński Starosta mpp

My Starszyzna Swym y Gromady wszystky y mienien
neumiegey Pisać kładziemy Znaky krzyża Swiętego
Hryc Koren Wuyt ⊗ Piotr Czuck Przysiżny ⊗
Wasyl Kniaź ⊗ Iwan Wasylica ⊗ Hryc Smutyk ⊗
Wasyl Hac ⊗ Stecko Fedurko ⊗
Piotr Rabuchowicz Pisarz Gromady Wir
m

Hawryło mielnik Wirzchacki Swym ymnych y mieniem
nie umiegc Pisać kładnie Znak krzyża S. ⊗

In Castro Belzensi

Feriâ Quintâ post Dominicam Cantate p xa, Aº Dni 1759 ma
Presens Compositio Intuitu pendendos Censuum et prestandos
Laborum inita et conscripta per Partes, et quidem ex Parte Illmi
Palatini Belzensis per Plenipotentem, ex parte vero Communitatis
Wirchratensis per Laboriosos Hrycko Koren Wuyt, Piotr Czuko
Wasyl Kniaź, Iwan Wasylica, Hryc Smutyk, Wasyl Hac,
Stecko Fedurko Przysiżnych, Piotr Rabuchowicz Scribam
Wirchratensis et Hawryło Molendinatorem ex personali Compa
ritione mutuo et abinuicem Actis officij presens est Roboratus.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.